

SPEČA PRIČA

K
R
I
M
I
N
A
L
N
I

R
O
M
A
N

FIORELLA DE MARIA

Fiorella De Maria

SPEČA PRIČA

Kriminalni roman

DRUŽINA
2021

V ljubeč spomin na p. Dominica Rollsa
(1963–2016)

Zahvale

Ob tej priložnosti bi se rada zahvalila benediktinski skupnosti iz samostana Chilworth v Surreyju, še posebej priorju Benedictu, za potrpežljivo odgovarjanje na moja številna vprašanja o meniškem življenju in izginulem svetu poveljne Anglije.

Ob večerih, kot je bil ta, je oče Gabriel najbolj boleče občutil počasno prodiranje srednjih let. Bilo je hujše kot tista srebrna barva, posuta po njegovih nekoč črnih lasih, ki je ni mogel več prezreti, ali pa blaga bolečina v sklepkih, ko se je prebudil ob mrzlih jutrih. Bilo je huje celo od tega, da je moral knjige in časopise držati z iztegnjenimi rokami zaradi počasi napredujoče daljnovidnosti. Še vedno si je govoril, da bo šlo še malo brez očal za branje.

Gabriel je sedel na svojem najljubšem mestu v svoji najljubši sobi v samostanu – v knjižnici – in si je to mizo kar nekako prisvojil. Saj ne da bi Gabriel verjel v kakršnokoli vrsto lastnine, seveda. A ta grčasta stara hrastova miza, v katero so bili na mnogih mestih vrezani napisi meniških novincev iz preteklosti, se mu je z leti dozorevanja v samostanu Saint Mary bolj kot neživ predmet zdela kot prijateljica.

*Njegova resnica bo tvoj ščit:
ne boš se bal nočne strahote,
ne puščice, ki leti podnevi,*

*tudi ne kuge, ki hodi v temi,
ne žela, ki pustoši opoldne.
Tisoč jih bo padlo na tvoji strani,
deset tisoč na tvoji desnici.*

Zapuščati ga je začela tudi njegova zmožnost koncentracije. Njegove oči so begale stran od varnega zavetja svetih spisov, ki so bili odprti pred njim, in pogledovale skozi mrežasto okno. Gabriel ni mogel zanikati še drugega razloga, zaradi katerega mu je bil ta prostor pri srcu. Na mestu, kjer je sedel, je bil popolnoma skrit pred komerkoli, ki bi vstopil skozi vrata knjižnice. Če je bil dovolj pozoren, je lahko ob izdajajočem škripanju tečajev v trenutku spet spustil pogled. Besede, na katere se je trudil biti osredotočen, so ležale pozabljene, medtem ko je Gabriel hrepeneče gledal na vrtove spodaj. Kasneje bo opravil pokoro. Ob tej uri, ko je poletno sonce ravno zatrepetalo in začelo bledeti, je bil svet zunaj tako lep. S svojega mesta je lahko občudoval vsako podrobnost: razkošen zeliščni vrt, kjer je klečal brat Gerard in natančno in z rahlo napadalnostjo pulil plevel med nežnimi stebelci; mozaik zelenjavnih gredic, ki so bile nekdaj veličastne trate, preden je postalo nujno »kopati za zmago«. Zmaga je prišla, a še vedno so kopali, saj je bilo hrane malo. Menihi so v preteklem letu s travo ponovno posejali eno zaplato zemlje, ki se je spuščala v razkošni zeleni barvi do oddaljenega sadovnjaka. Tam bo gotovo imel veliko dela, ko bo prišla jesen.

Zberi se! Glasu Gabrielove vesti je vedno uspelo zveneti kot opat, kadar je bil najbolj ogorčen, in ponovno je brez uspeha pogledal na stran pred sabo. Po njegovi glavi so se podile podobe jabolk, sodi in sodi jabolk, padajočih z upogibajočih se vej. Skoraj je lahko zavohal ostri

alkoholni vonj jabolčne stiskalnice. *Tisoč jih bo padlo na tvoji strani ... tisoč ... tisoč.*

Zmajal je z glavo in obrnil pogled nazaj k vabečemu oknu, na grmovja vrtnic, ki so označevala konec trate v izbruhu rdečega in belega blišča. Za vrtnicami je ravno še lahko razločil podobo ženske, ki je hodila po poti iz sadovnjaka. Večji del obraza ji je zakrival klobuk, a je takoj prepoznal Marie Paige, ženo vaškega zdravnika. Njena hoja je bila nenavadno počasna za mlado žensko in delovalo je, kot da v resnici hodi po jajčnih lupinah z odmerjenimi in nekoliko odlašajočimi koraki. Vsake toliko se je ustavila in lovila sapo.

Ne boš se bal nočne strahote.

Ko se je ponovno ustavila, se je Marie ozrla navzgor proti oknu z dobro izostreno intuicijo ženske, ki je navažena, da jo opazujejo. Gabriel se je nenadoma zavedel, da jo gleda naravnost v obraz, in njune oči so se za hip srečale, preden je osramočen odvrnil pogled. Dvignil je roko v pozdrav in se trudil, da bi bilo videti, kot da je ravnokar pogledal skozi okno, čeprav ona ni mogla vedeti, kako dolgo jo je opazoval. Počakal je, da je njena orokavičena roka pomahala nazaj, preden se je znova lotil študija, slabe vesti zaradi svojega prestopka.

»Gabriel! Kaj pa počnete?«

Gabriel je poskočil. Tokrat ga ni karal glas njegove vesti, podoben opatovemu. Bil je opat Ambrose osebno, ogromen in vzkipljiv kot vedno. Gabriel je bil tokrat neobičajno nezbran in je preslišal opozorilno cviljenje vrat, tako da se je opatova mrtvaška postava pojavila ob njem, preden se mu je uspelo odtrgati od okna. »Gabriel,« je ponovil opat, kot da bi ogovarjal neubogljivega otroka, kar je bilo popolnoma primerno Gabrielovemu obnašanju. »Kaj pa počnete?«

»Oprostite, oče opat,« je zamrmral Gabriel in se obrnil k njemu. »Za trenutek sem počival. Potem sem opazil postavo na posestvu.«

Opat Ambrose je stisnil oči. Tudi kadar je stal kolikor toliko sproščeno (popolnoma sproščeno ni bilo nikoli), je njegova plešasta glava dajala vtis uglajenega moža, ki bi lahko ubil tekmeča z razdalje desetih korakov, in Gabriel je urno pogledal stran. »To je laž, opazovali ste jo polnih pet minut, preden ste ji pomahali.«

»Kako ste vedeli, da gledam žensko?« *Jasno mi piše na obrazu!* je pomislil. *Gotovo sem rdeč kot kuhan rak.*

»Ker sem jo tudi sam opazoval skozi drugo okno, ko sem vstopil v sobo,« je zarenčal Ambrose. »Gospe Paige je res treba odsvetovati, da se takole sprehaja po posestvu.«

»Nihče nima srca, da bi to storil, vedno je videti tako žalostna.« Gabriel je imel slab občutek, da si koplje še globljo jamo, iz katere ga bo lahko rešil samo opat. Spretno kot je le znal, je spremenil pristop. »Krožijo grde govorice ...«

»Ne bomo poslušali zlobnih čenč, kajne?« V opatovem tonu glasu je bila nezgrešljiva grožnja, ki je Gabriela spodbudila, da je umolknil. »Dobro se zavedam zgodbice gospoda Merriotta, a teh je bilo kar nekaj v minulih letih. Ne bom dovolil blatenja dobrega imena doktorja Paigea brez dokazov.«

»Oprostite, oče opat.«

Gabriela, ki se zadnje čase ni ničesar prav posebno bal – nočnih strahot ali puščic ali celo opoldanskega žela, če smo že pri tem –, je postalo močno strah, da bo vse pokvaril, in obrnil se je k opatu, da bi ga prosil za pokoro. Vedel je, da Marie ne bi smel opaziti v vrtu, in izdal je tudi, da jo je prepogosto opazoval. Morda je bilo še

hujše to, kot je opat očitno vedel, da je Gabriel poslušal opravljanje in napol verjel trditvam Gordona Merriotta. Ne zato ker bi slabo mislil o doktorju Paigeu, temveč zato ker je bila Marie resnično videti, kot da živi v neprestanem strahu. Najhuje pa je bilo, ko se je zavedel, da je opat nehal govoriti. Gabriel ni imel pojma, kakšno pokoro je dobil, če sploh, ker je bil preveč raztresen, da bi slišal. Čeprav je tvegalo, da bo okrcan zaradi prevelike tankovestnosti, bo moral zdaj prositi še za pokoro, ker je bil preveč raztresen, medtem ko je prejemal pokoro za raztresenost. Opat ni bil tiste vrste človek, ki bi mu bilo vseč ponavljanje.

Dva tedna kasneje je bilo na samostanskem posestvu živahno kot v čebelnjaku in enkrat za spremembo se nihče ni ukvarjal s tem, kdo se sprehaja okrog in kdo to opazi. Bil je praznik Marijinega vnebovzvetja, praznik samostanske zavetnice, in vrtna zabava je bila v polnem zamahu. Da bi omilili težave, povzročene z varčevanjem, so vaščani, skupaj z vabilom na praznovanje, dobili prošnjo, da s seboj prinesejo prispevek. V vasi, kot je bila Sutton Westford, je bilo družabnih dogodkov malo in samostansko posestvo je bilo sredi poletja izjemno lepo. Zato ni bilo presenetljivo, da so do poldneva praktično vsi, ki so lahko, vključno z dvomljivci, agnostiki in ateisti, prišli oboroženi s krožniki, posodami in košarami hrane.

»Škoda je sončnega popoldneva,« je pripomnil Gordon Merriott, skakajoč s pladnjem v rokah, ki ga je imel nalogo nesti do ene od miz. »Po mojem skromnem mnenju.«

»No, glede na to, da ste tako skromni, vas ne bomo spraševali po mnenju,« je odvrnil brat Gerard in mu ob

tem iz rok vzel pladenj, kot da bi se bal, da ga bo skrila v rokav. Močno se je trudil poiskati prostor zanj na že tako obloženi mizi. »Ne bodite tako sitni.«

»Presneti Liverpoolčani.«

»Pravzaprav sem iz Prestona. Ali vi poženščenci z juga ne poznate razlike?«

Med njiju se je postavila starejša ženska. »Prosim brez prepira.«

Gerard, ki so mu tudi pri najboljši volji starejše ženske povzročale rahlo alergijo, je nehote zastokal. »Saj se ne prepirava, gospa Webb, samo prijateljsko se ne strinja-va.«

Gospa Webb mu je namenila strog pogled izpod zdelanega slamnatega klobuka. »Brat Gerard, potem pa bo- dita bolj prijateljska.«

Gerard se je zahahljal, Gordon Merriott pa je zmajal z glavo in se odpravil iskat koga drugega, ki bi ga lahko dražil. »Povejte to Thomasu Beckettu. Oprostite, gospa Webb, ampak vedno pojé več kot vsi drugi in se pritožu- je, da mora sploh biti tukaj.«

Gordon se je srepo ozrl čez ramo. »Je že dobro, brat, jaz bom prinesel ostale sendviče. Ne vstajajte.«

Gerardov smeh je zamrl v njegovem grlu, a njegov na- smeh ni niti zatrepetal. Pri svojih skromnih stodvain- šestdesetih centimetrih in mršavi postavi je bilo malo verjetno, da bo kdaj zrasel v mogočnega velikana, kljub temu da je bil še mlad. Že dolgo nazaj pa se je naučil, da ga ta omejitev ni mučila in je vsako zbadanje sprejel z najboljšo voljo. »Dobre stvari so v majhnih paketih, Mer- riott.«

»Strup prav tako,« je ta odgovoril brez omahovanja. Gerard se je obrnil in zagledal Gabriela, kako se mu od- ločno približuje, kar običajno ni pomenilo ničesar dobre- ga. »Kaj sem storil? Kaj sem rekel ...?«

»S komerkoli si se zapletel v težave, to za spremembo nisem jaz,« je dobrovoljno odgovoril Gabriel. »Jaz sem tisti, ki je bil globoko v težavah. Presenečen sem, da sem se sploh smel pridružiti zabavi.«

»Razuzdanost, Gabriel,« je zahreščal Gerard in ob tem zvenel bolj kot pomočnik Viktorja Frankensteina kot pa opat Ambrose.

»Ali bi lahko, prosim, začel pripravljati kakšno igro za otroke, preden se oče opat razpoči od jeze? Vročina nič ne pripomore k njegovemu razpoloženju in enega od fantov so že ujeli, ko je poskusil piti jabolčni mošt.«

Gerard se je nagajivo nasmehnil: »Ali bom smel klepetati z odraslimi, ko zrastem?«

»Samo pojdi!« Gabrielovo pozornost je pritegnila majhna gruča moških in žensk, ki so srkali pijačo blizu steze, po kateri so vedno vstopali gostje. Visok neroden moški, ki ga še nikoli prej ni srečal, se je rahlo sklonil in spregovoril z žensko poleg sebe. »Kakšen čuden obraz ima,« je nehote na glas razmišljal. »Videti je kot nekdo, ki ga je zbil avtobus.«

»Res očarljiva opazka.«

»Saj veš, kaj mislim, njegov obraz je videti nekako *zmečkan*. Poteze obraza so preblizu skupaj.«

»Bolje zate, da si prijazen do njega, saj je vojni heroj,« je rekel Gerard potihom. »Gospa Webb mi je zadnjič pripovedovala o tem. Prišel je iz Danske, da bi čez poletje tukaj slikal.« Gabriel je postrani pogledal Gerarda. »Res je, umetnik je.«

»Mar res?«

»Ja, najel je Hilltop Cottage, da bo lahko v miru slikal o svojih vojnih izkušnjah.«

»Sprušujem se, kaj torej počne tukaj.« A Gerard je že odšel in pustil Gabriela, da je govoril sam s sabo. Ozrl se

je okoli sebe na ljudi, ki so krožili po prizorišču, in vse je tako ali drugače poznal. Večina se je udeleževala nedeljskih maš, mnogi otroci so hodili v samostan k verouku. Druge je poznal še iz časa, ko je nekaj mesecev živel v vasi, preden je zbral pogum in vstopil v samostan kot postulant. Samo danski umetnik je bil tujec in želel si je spregovoriti z njim.

»Poglejte tole!« Ob njem je bila gospa Webb in kazala proti doktorju Paigeu in njegovi ženi, ki sta ravnokar prišla. Gospa Webb je bila tiste vrste stara dama, katere življenjsko poslanstvo je bilo skrbeti za celibat vsakega duhovnika in redovnika v njeni bližini. Gabriel je v trenutku začutil, da postaja nestrpen.

»Kaj točno naj bi gledal?«

»Poglejte ju!«

Gabriel je storil ravno to. »Mlad par pride z roko v roki na vrtno zabavo, v najboljših oblačilih, v veselem pogovoru. A je še kaj, kar bi moral opaziti?«

»Oh, oče! Nikoli je ne pusti same.«

»Pravzaprav gospo Paige pogosto vidim, da se sama sprehaja.«

»Ja, ko je doktor zaposlen.« Glas gospe Webb je postal zarotniško šepetajoč in Gabriel si je zaželel, da bi kdo vrigel petardo proti njemu, samo da bi odvrnil pozornost. »Ko pa sta skupaj, se vedno nekaj pritožuje, vedno *opazuje*.«

»Gospa Webb, ona se očitno ne počuti dobro. Popolnoma upravičeno je zelo pozoren do nje. Mislim, da je to dovoljeno.«

Doktor Paige je ženi podal kozarec soka, nato pa si je privoščil kozarec vina. Marie je postavala pred krožniki s hrano. Videti je bilo, kot da se ne more odločiti, kaj bi najprej poskusila. Ali pa je bila morda preveč fina, da bi